

РАЗЯСНЕНИЕ ИЗХ. № 26-А-206 ОТ 01.11.2012 Г. НА НАП ОТНОСНО: ДАНЪЧНО ОБЛАГАНЕ И ОСИГУРЯВАНЕ НА ГРЪЦКИ ГРАЖДАНИН

НАЦИОНАЛНА АГЕНЦИЯ ЗА ПРИХОДИТЕ

Във връзка с Ваше писмено запитване с вх. № г. по описа на Централно управление на Национална агенция за приходите (НАП), изразявам следното становище:

Видно от описаното в запитването "....." ООД иска да назначи гръцки гражданин по договор за управление и контрол. Лицето живее и работи в Гърция и там се осигурява на трудов договор. Същото лице има престой в България по 3 дни на месец във връзка с изпълнението на договора за управление и контрол.

Предвид така изложената фактическа обстановка и поставените въпроси относно данъчното облагане и осигуряване на гръцкия гражданин, Ви уведомявам следното:

1. По отношение на задължителните осигурителни вноски:

За да се установи дали е налице основание за социално и здравно осигуряване в България спрямо едно лице, попадащо в обхвата на координационните регламенти, е необходимо първо да се определи кое е приложимото за него законодателство. Приложимото законодателство се определя според разпоредбите на Дял II от Регламент 883/2004 (прилага се от 01.05.2010 г.).

Основното правило при определяне на приложимото право е, че лицата са подчинени на законодателството на държавата-членка, на чиято територия полагат труда си.

В Дял II от Регламент № 883/2004 са предвидени и специални правила при определяне на приложимото законодателство спрямо лицата, които обичайно осъществяват дейност в две или повече държави-членки, какъвто е конкретният случай. За да се приложат тези правила, преди всичко е необходимо да се дефинира дали лицата са заети или самостоятелно заети за труда, полаган на територията на съответните държави.

Изпълнителите по договори за управление и контрол на търговски дружества, които имат качеството "осигурено лице" за целите на държавното обществено осигуряване в България, се третират като наети лица при определяне на приложимото законодателство съгласно координационните регламенти.

Предвид изложената фактическа обстановка, в случай, че горепосоченото лице извършва значителна част от дейността си в Гърция и се квалифицира там като наето лице по смисъла на регламента и едновременно с това е изпълнител по договор за управление и контрол в България, е налице хипотезата на чл. 13(1)(а) от Регламент № 883/2004.

Съгласно тази разпоредба лице, което обичайно осъществява дейност като наето лице в две или повече държави-членки, е подчинено на законодателството на държавата-членка по пребиваване, ако то осъществява значителна част от дейността си в тази държава.

В чл. 1(й) от Регламент № 883/2004 пребиваването е дефинирано като мястото, където лицето обичайно пребивава. Критериите за обичайно пребиваване са определени в чл. 11 от прилагания Регламент № 987/2009.

Следва да имате предвид, че съгласно разпоредбата на чл. 16 от Регламент 987/2009 във всички случаи, когато едно и също лице упражнява дейности в две или повече държави-членки, то уведомява за това компетентната институция на държавата-членка по пребиваване. Институцията на държавата-членка по пребиваване незабавно определя законодателството, приложимо спрямо съответното лице като взема предвид разпоредбите на чл. 13 от Регламент 883/2004 и чл. 14 от Регламент 987/2009.

В случай че посоченото в запитването лице пребивава по смисъла на регламента в Гърция, то следва да уведоми гръцката компетентна институция по приложимо законодателство за обстоятелството, че осъществява дейност на територията на две или повече държави-членки.

Приложимото законодателство се удостоверява чрез формуляр А1 (Удостоверение относно законодателството в областта на социалната сигурност), издаван от институцията на държавата-членка, чието законодателство е определено като приложимо за съответното лице. Документът се издава след подадено искане до компетентната институция (чл. 19(2) от Регламент № 987/2009). Формулярът удостоверява, че лицето е подчинено на законодателство на определена държава-членка и същото е освободено от прилагане на законодателствата на съответните други държави-членки.

В резултат от определяне на приложимото законодателство се определя и държавата-членка, която е изцяло компетентна за социалната сигурност на лицето. Това е държавата, в която следва да се превеждат задължителните осигурителни вноски за лицето и по законодателството на която се придобива право на обезщетения и помощи.

При определяне на дължимите осигурителни вноски всички дейности и доходи на лицата, заети в две или повече държави-членки, се считат за реализирани на територията на компетентната държава-членка (чл. 13(5) от Регламент № 883/2004).

В случай, че за посоченото в запитването лице, съгласно правилата на регламента, бъде определено като приложимо законодателството на Гърция, то дължимите осигурителни вноски за него от дейността му на територията на всички държави-членки следва да бъдат внасяни в Гърция, съгласно нейното законодателство.

Работодателят е длъжен да спазва националното законодателство, което е приложимо за наетите от него лица, без значение дали предприятието е регистрирано в компетентната държава-членка (основание чл. 21(1) от Регламент № 987/2009). Освен превеждане на осигурителните вноски, националното законодателство на компетентната държава-членка може да предвижда задължения за регистрации, подаване на информация за осигурените лица и др.

2. По отношение на данъчното облагане:

Съгласно чл. 4, ал. 1 от Закона за данъците върху доходите на физическите лица (ЗДДФЛ) местно физическо лице, без оглед на гражданството, е лице:

1. което има постоянен адрес в България, или
2. което пребивава на територията на България повече от 183 дни през всеки 12-месечен период, или
3. което е изпратено в чужбина от българската държава, от нейни органи и/или организации, от български предприятия, и членовете на неговото семейство, или
4. чийто център на жизнени интереси се намира в България.

По метода на изключението чуждестранни физически лица са лицата, които не са местни лица по смисъла на чл. 4 от ЗДДФЛ (чл. 5 от ЗДДФЛ).

Предвид описаната фактическа обстановка в съответствие с цитираните разпоредби на ЗДДФЛ, както и разпоредбите на Спогодбата между Република България и Република Гърция за избягване на двойното данъчно облагане на доходите и имуществото, лицето ще бъде чуждестранно лице на България и по силата на чл. 7 от ЗДДФЛ ще е носител на задължението за данъци за придобити доходи само от източници в Р. България.

Правоотношенията по договори за управление и контрол, включително с членовете на управителни и контролни органи на предприятия са дефинирани като трудови правоотношения (§ 1, т. "з" от ДР на ЗДДФЛ), а в случая българското дружество ще се яви работодател на основание § 1, т. 27 от ДР ЗДДФЛ, съгласно който "работодател" е всяко местно лице, чуждестранно лице, извършващо дейност чрез място на стопанска дейност или определена база на територията на страната, както и търговско представителство по Закона за насърчаване на инвестициите, което наема физически лица по трудови правоотношения или е страна по договор за предоставяне на персонал от чуждестранно лице.

На основание чл. 24 от ЗДДФЛ облагаемият доход от трудови правоотношения е трудовото възнаграждение и всички други плащания в пари и/или в натура от работодателя или за сметка на работодателя, с изключение на доходите, посочени като необлагаеми. Задълженията на работодателя, отнасящи се за авансовото удържане и внасяне на данъка за доходите по трудови правоотношения, са регламентирани в чл. 42 от ЗДДФЛ. Според цитираната разпоредба авансовият данък за доходите от трудови правоотношения се определя от работодателя на базата на месечна данъчна основа, формирана по реда на чл. 42, ал. 2 и 3

от ЗДДФЛ. Следователно, данъчният закон категорично е вменил задължението за определяне и внасяне на авансовия данък върху доходите от трудови правоотношения на работодателя. На основание чл. 25 от ЗДДФЛ, годишната данъчна основа за доходите от трудови правоотношения се определя, като облагаемият доход по чл. 24, придобит от данъчно задълженото лице през данъчната година, се намалява с удържаните от работодателя задължителни осигурителни вноски, които са за сметка на физическото лице, по реда на Кодекса за социално осигуряване и на Закона за здравното осигуряване, както и с внесените в чужбина задължителни осигурителни вноски, които са за сметка на физическото лице.

На основание разпоредбата на чл. 49, ал. 1 от ЗДДФЛ българското дружество като работодател по основното трудово правоотношение на лицето има задължение в срок до 31 януари на следващата данъчна година да изчисли годишната данъчна основа, и да определи годишния размер на данъка за доходите от трудови правоотношения. В случай на разлика между размера на определения годишен данък и размера на авансово удържания данък са приложими разпоредбите на чл. 49, ал. 5, 6 и 7 от ЗДДФЛ.